

A rendezvény támogatói:

PÜSKI KIADÓ
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
ELTE TTK MATEMATIKAI INTÉZET
NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTERIUM
NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ
BRINGÓHINTÓ KKT.
ATTILA HOTEL (WWW.ATTILAHOTEL.HU)

Zene és hang: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny körzeti fordulójának helyi szervezői:

- Buda körzet:** GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
HORVÁTHNÉ LÁPOSI ÉVA (Bárczi Géza Általános Iskola)
MERÉNYI IMRE (Baár-Madas Református Gimnázium)
FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)
SZABÓNÉ EGERVÁRI ÁGNES (Kossuth Lajos Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Ált. Isk.)
- Pest körzet:** KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
SZÉKELYHIDI-CSÁFORDA MÓNICA (Móra Ferenc Általános Iskola)
MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
LATÁK ISTVÁN (Lónyay Református Gimnázium)
ÁRVÁNÉ DOBA MÁRIA (Jedlik Ányos Gimnázium)
- Arany-körzet:** TAKÁCSNÉ BERKI VERONIKA (1. számú Általános Iskola, Budaörs)
KÁNTOR ARANKA (Bolyai János Általános Iskola, Érd)
CSÁKÓ JÓZSEFNÉ (Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola, Dunakeszi)
SZABÓNÉ EKKER ÉVA (Premontrei Szt. Norbert Gimnázium, Gödöllő)
- Gárdonyi-körzet:** LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Dr. Kemény Ferenc Általános Iskola, Eger)
KLAJ SÁNDORNÉ (Kazinczy Ferenc Általános Iskola, Miskolc)
- Jókai-körzet:** GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Vaszary János Ált. Isk., Tata)
BOGNÁR EDIT (Nádorvárosi Közoktatási Központ, Óvoda és Ált. Isk., Győr)
- Kölcsey-körzet:** BARDÓCZINÉ WEINÉMER ÉVA (Csapókeri Általános Iskola, Debrecen)
SZABÓNÉ JUHÁSZ EMESE (Gönczy Pál Kéttannyelvű Ált. Isk., Hajdúszoboszló)
KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Általános Iskola, Derecske)
WEINÉMER SÁNDOR (Bocskai István Gimnázium, Hajdúböszörmény)
TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Társulási Általános Iskola, Kisvárd)
VASKÓ MIHÁLYNÉ (Jókai Mór Református Általános Iskola, Nyíregyháza)
MURGULYNÉ KOVÁCS EDIT (Kálvin János Református Ált. Isk., Mátészalka)
- Móra-körzet:** TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. sz. Általános és Sportisk. Tagint., Gyula)
KOCSMÁR MÁRIA (Szent-Györgyi Albert Általános Iskola, Szolnok)
- Petőfi-körzet:** OSVÁTH EMESE (Szilády Áron Református Gimnázium, Kiskunhalas)
TERCSINÉ TÓTH ILONA (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
UDVARHELYINÉ BÉRES IRMA (Tisza-parti Általános Iskola, Szeged)
TÓTHNÉ HLAVÁCS MÁRIA (Kosztai József Általános Iskola, Szentés)
- Vörösmarty-körzet:** KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)
LASKÓ ZOLTÁNNÉ (Teleki Blanka Gimnázium, Székesfehérvár)

Kérjük, ha lehetősége van rá, támogassa versenyünket a következő számlaszámon:
Az Összszedolgozási Képesség Fejlesztéséért (ÖSSZKÉP) Alapítvány, OTP 11703006-20445410

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2010. 5. osztály Körzeti forduló

A rendezvény fővédnöke:
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsor összeállítója:
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

Feladatok, ötletek:
PAPP ISTVÁN középiskolai tanár

A feladatsor lektorálójaja:
KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár

Szerkesztés, informatikai háttér:
TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Híres művek címeit írtuk át rokon vagy hasonló értelmű kifejezésekkel. Fejtsétek meg őket, majd jelöljétek be azokat, amelyeket Petőfi Sándor írt!

(A) *Község szélén kicsi csapszék* (B) *Az eltűnt küldött* (C) *Harci ének*
(D) *Az öreg lobogóvivő* (E) *Pici disznó és az ordasok*
- Jelöljétek meg a felsorolt igealakokra vonatkozó **igaz** állításokat!
legyenek, várja, tanít

(A) *Mindegyik egyes számban van.* (B) *Mindegyik felszólító módú.*
(C) *Közülük kettő 2. személyű.* (D) *Közülük kettő 3. személyű.*
(E) *Az egyik igealak lehet kijelentő módú is.*
- Hány értelmes szó rakható ki az alábbi betűkből? (1, 2 vagy 3 betűs szavakat is alkothattok, de egy betűt csak egyszer felhasználva.) **S, Ő, Z**

(A) *5-nél több* (B) *4* (C) *6-nál kevesebb* (D) *6* (E) *4-nél több*
- Az alábbiakban a Nemzeti dal első két sorát adtuk meg rovásírással. Ha még nem ismeritek, fejtsétek meg a betűket, majd jelöljétek meg, hogy melyik szó kerül a kipontozott helyre! (Figyelem! A rovás jobbról balra halad!)
! 4 1x H4#4# 4H1A4Y
!4x)A #4M YΛ)J ,#11 H4 Y1Y
(A) 4H4A (B) 414x (C) 4A4x (D) 4A4x (E) 4H4x
- Mely szavak származnak a **JÁR** alapszóból?

(A) *járvány* (B) *járat* (C) *járóka* (D) *járda* (E) *jártas*
- Egy ismert közmondásból adtunk meg két szót. Találjátok ki a teljes közmondást, majd jelöljétek be az **igaz** megállapításokat! *vermet, esik*

(A) *Jelentése: ne akarj rosszat másnak, mert végül magad jársz pórul.*
(B) *Jelentése: óvatosan állíts csapdát, nehogy te is beleessél!*
(C) *A mondás egyik szava visszafelé olvasva egy főnév.*
(D) *Nincs mély hangrendű szó benne.* (E) *Összesen két ikes ige van benne.*
- Mely mondatokat írtuk helyesen?

(A) *Mátyást királlyá választották.* (B) *Az elmaradt mérkőzést ma játszák.*
(C) *Mit szólsz ehhez?* (D) *Eggyütt könnyebb!*
(E) *Ákos egész nap Botondal játszott.*

- Regénybeli szereplőket és kutyákat állítottunk párba. Jelöljétek be a valóban helyes (kutya és gazdája) párokat!

(A) *Matula bácsi – Bikfic* (B) *Simabőrű – Vahúr* (C) *Dorka – Totó*
(D) *Galamb Máté – Bogáncs* (E) *Messzi Gyurka – Mitvisz*
- Állapítsátok meg, hogy mi a szószorozatot alkotó szabály, majd jelöljétek be azokat a szavakat, amelyek folytathatják a sorozatot!
lovag, kor, osztály, terem, ör, láng, oszlop, fő,

(A) *vezér* (B) *szakács* (C) *hét* (D) *város* (E) *főnök*
- Tagoljátok helyesen szavakra az alábbi mondatot! Hány szóból áll?
Atanárúrtúlsokházifeladatodottfölaözsziszünetre.

(A) *8* (B) *9* (C) *10* (D) *11* (E) *12*
- Az anagramma egy szó betűinek olyan játékos összekeverése, amelynek eredményeképpen egy új kifejezést kapunk. Az alábbi anagrammákból magyar városnevek rakhatók ki. Jelöljétek be azokat, amelyek összetett szavak!

(A) *DEGESZ* (B) *KEVÉS FEHÉR SZÁR* (C) *ALAPOT VÁR*
(D) *KOMOR ÁM* (E) *TAPOSSAK RÁ*
- Találjátok ki, hogy melyik mitológiai vagy történelmi személy adhatta volna föl az alábbi apróhirdetést! Majd jelöljétek meg azokat a neveket, amelyek szorosan kapcsolódnak az ő életéhez, történetéhez!
Keresem világhódító céljaim eléréséhez kiváló minőségű, isteni eredetű kardomat. A megtaláló jelentkezését „Isten ostora” jelígre várom.

(A) *Nagy Sándor* (B) *Csaba királyfi* (C) *Aéciusz* (D) *Merlin* (E) *Krimhilda*
- Egy jól ismert magyar népdal első 2 sorát idézzük, de minden szónak csak az első és utolsó betűjét adjuk meg. A népdal azonosítása után jelöljétek meg az igaz állításokat! *H _j, t _ _ _ _ n, t _ _ _ _ n,*
t _ _ _ _ s sz _ _ _ _ ű, sz _ _ _ _ _ b ...

(A) *Az első versszakban négyféle növénynév szerepel.*
(B) *Az első versszak mind a 4 sora 7 szótagból áll.*
(C) *Az idézet egyik szavában egy madárnév búj el.*
(D) *A népdal a szerelemről szól.* (E) *Az első versszakban van ige.*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Sok járókelő szórakozik azzal, hogy a rendszám táblák betűiből értelmes szavakat alkot. Játsszunk mi is! A megadott betűk: **R T K**. A mássalhangzók sorrendjét nem lehet megváltoztatni, és egy adott szóban mindháromat föl kell használni. További mássalhangzókat nem lehet beiktatni, magánhangzókból viszont bárhová (a mássalhangzók elé, közé, mögé) bármennyi elhelyezhető. A cél az, hogy minél több szót, szóalakat hozzatok létre. Jó játékot!